

Svartådalensnytt



Ett nyhetsbrev från Svartådalens Bygdeutveckling – nr 1 februari/mars 2006 – Mer info på hemsidan www.svartadalen.nu



Intresset var stort när Gröna hagars kött grillade och sålde lokalt förädlade korvar och hamburgare på Bondens marknad i Västerås under hösten och inför jul. Walter och Gunilla Preiholt, Rörbo gård, agerar grillmästare. Foto: Daniel Green.

Svartådalens egen korv

Svartådalens bönder har äntligen kommit igång med att förädla egna matprodukter. Bakom varumärket Gröna hagars kött ligger sex gårdar - de flesta från Svartådalen - som börjat göra egna charkvaror. Sommaren 2005 startade försäljningen av en grillkorv och en hamburgare.

Försäljningen tog rejäl fart på Bondens marknad i Västerås under hösten.

Inför julen hade sortimentet utökats med en rökt medwurst, en ölkorv och en prinskorv. Fler produkter är på utvecklingsstadiet. Gröna hagars kött driver

konceptet att sälja utan mellanhänder direkt till kund och därmed öka vinsten. Deras slogan är också: "Gröna hagars kött- från bonden du mött". Vill du veta mer så kontakta Lennart Wester Dahl i Skogbyn, 0224-741365, 0705-60 82 25, eller läs mer på deras egen hemsida: www.gronahagarskott.se



Naturcenteridén konkretiseras

Idén om att skapa ett besökscentrum med naturen och jordbruket i Svartådalen som tema, har länge funnits med som en vision i Svartådalens Bygdeutveckling.

Nu har tankarna mognat såpass att en ansökan om lokala naturvårdspengar lämnas in via Sala kommun till Länsstyrelsen i mars.

Pengar som ska användas till en förstudie om de grundläggande frågorna

kring ett eventuellt naturum/ naturcenter. Målgrupp, innehåll, placering, finansiering, drift, partnerskap, mm.

Elever från Mälardalens Högskola ska också göra en omvärldsanalys på vilka ekonomiska effekter svenska naturum haft i det område där de etablerats. Har du idéer eller synpunkter om naturcenter-idén så kontakta Daniel Green, 0706-18 43 16, daniel@svartadalen.nu

WWF och ICA satsar på naturbeteskött i Svartådalen

Ekologisk nötköttsproduktion och öppna landskap i marker med höga naturvärden. Det är konceptet i WWF - Världsnaturfondens satsning på Naturbeteskött.

Vid Vindelälven och i Närke har konceptet blivit en framgång med ökad djurdrift och högre avkastning för bönderna. Nu satsar WWF på Svartådalen och en grupp med flera djurägare/ markägare deltar.

Målet är inledningsvis att leverera till ICA:s stora butiker i Västerås. Ett mål som ser ut att kunna realiseras redan i år. Intresset från ICA är stort, även om praktiska detaljer återstår att lösa.

Svartådalen ett gott exempel

Svenska Leadernätverket i samråd med EU-kommissionen i Bryssel har valt ut Svartådalen som ett av tre svenska Leaderprojekt som ska ingå i en europeisk katalog med så kallade "best practices"- goda exempel på landsbygdsutveckling i Europa.

Lanthandelns framtid oviss

Lanthandeln i Västerfärnebo går en oviss framtid till mötes. Nuvarande affärsidkare tänker sälja rörelsen och en mäklare handhar försäljning av fastigheten.

Svartådalens bygdeutveckling har visat intresse för lokalen, men i skrivande stund är inget klart.

Är du intresserad av att driva butik eller annan verksamhet i lokalerna, så kontakta Svartådalens Bygdecenter, 0224-74 00 11.

Stort intresse för björksav

En liten men hängiven skara entreprenörer har börjat undersöka förutsättningarna för att utveckla produkter av björksav. Efterfrågan på råvaran till dryck växer i Danmark och en annan svensk grupp har börjat producera vin av saven.

Katastrof för flodkräftan

Överlevnaden för den inhemska flodkräftan i Svartådalens är hotad, sedan det upptäckts bestånd av signalkräftor i Hörendesjön. Signalkräftorna är illegalt utplanterade.

De hotar flodkräftan på det viset att de är delvis resistenta mot kräftpest. När kräftpesten drabbar sjön kommer signalkräftorna att överleva medan flodkräftorna dör ut. Signalkräftorna bär istället smittan vidare så att vattnet aldrig blir helt fritt från pest och nya flodkräftbestånd inte kan återetablera sig.



Än så länge finns ursprungliga bestånd av flodkräfta i några sjöar, men hur länge?

Svartådalens på Senormässa

I oktober 2005 representerade Svartådalens Bygdeutveckling på Senormässan i Globen, Stockholm. .

På mässan knöts bl.a. kontakter med bussreseföretag som visat intresse för att besöka Konst- & hantverksrundan och göra trädgårdsresor till Svartådalens och Sättrabrunn.

Visningsträdgårdar i Gussjö by och Vrenninge Perennodling är två av målen för bussresorna. Vill du veta mer kontakta Ann-Christine Korths-Aspegren på Bygdecacentret, 0224-74 00 11.



Några av deltagarna i Nedal Svartådalens monter på Senormässan i Globen. Fr.v. Viktoria Pentler, Ingvar Westman, Karin Jönsson, Monica Andersson, Ann-Christine Korths-Aspegren.

Hästturismen växer i Bångbo



Peter Vestman och Jessica Ahlström investerar i ett helt nytt stall för 22 hästar. En rejäl utbyggnad av kapaciteten för hästturismen på Bångbo Gård. Foto: Daniel Green.

Hästturismen innebär stora möjligheter för landsbygden. I Svartådalens finns flera aktörer som är på väg att starta verksamhet. Två av dem som satsar stort är Peter Vestman och Jenny Ahlström på Bångbo stall.

Mitt i skogen mellan Svanå och Björkbacken öppnar sig välbetade hagmarker runt en gård som mest ser ut som en byggarbetsplats just nu. Det är Bångbo gård som bygger ett helt nytt stall med plats för 22 nya hästar. Ett 55 meter långt hus och en investering i miljonklassen.

Bakom satsningen ligger Jenny Ahlström, med sin lika hästgalna mamma Therese och sambon Peter Vestman.

Jenny hade arrangerat turridningar i Skultuna och ville utveckla verksamheten på en egen gård med marker och närhet till naturen. I anonymt men vackert belägna Bångbo gård vid Bångbosjön såg hon möjligheterna. För snart två år sedan blev gården deras.

– Det första vi gjorde var en paddock. De igenväxande gamla inägora runt gården befolkades strax av betande hästar.

Jenny har hållt på med hästar sedan hon var 7 år gammal. Hon och mamma Therese har bott i Camargue i Frankrike, där hästen verkligen är en del av landsbygdkulturen. Det märks på valet av hästraser. Här rids det främst på Andalu-

sier och Lusitaner, spanska hästraser. Vad det gäller ridning och olika tekniker är Jenny bred.

I Bångbo stalls utbud ingår westernridning, hoppning, dressyr, spansk ridning och barockridning.

Kunderna som kommer till Bångbo stall beskriver Jenny som ”hästägare i 30-40-årsåldern som tröttnat på vanlig ridning och söker något nytt”.

Många är från Stockholmsområdet. När det arrangeras turridning är de flesta deltagarna nybörjare. Ridläger och turridning är Bångbos huvudprodukter.

Mer om Bångbo stall och deras hästturism på: www.jtahlstrom.se

Seminarie om hästturism

Svartådalens Bygdeutveckling och LRF planerar ett seminarium om hästturism i vår.

Camilla Linder som arbetar med hästfrågor på central nivå inom LRF har tackat ja till att medverka. Hon berättar också vad som är på gång inom LRF Turism. Lokala hästentreprenörer berättar om sina erfarenheter.

Håll utkik efter inbjudan och annonser på vår webbplats. Vill du delta eller har tips på andra du tror kan inspirera hästnäringsen i bygden, kontakta oss på Bygdecacentret; 0224-74 00 11.

Start för vandrings- & cykelleder



Snart ska man kunna vandra över Nötmyran och även korsa Svartån på en nyrustad kyrkbro.
Foto: Daniel Green

Svartådalens Bygdeutveckling har erhållit Lokala Naturvårdspengar för att utveckla Naturleder i området. Den första etappen av projektet gäller cykel- och vandringsleder.

Cykelleden dras främst på befintliga vägar och vägvisande skyltar till leden är redan framtagna. Vandringsleder planeras i såväl skog som jordbrukslandskap och ska även kunna knytas ihop med vandringsleder närmare Sala och Virsbo.

Med start i augusti 2005 började projektledaren att kontakta markägare för att diskutera ledernas dragning. Redan i

mars söks medel för nästa etapp i projektet som ska inkludera mera vandringsled och vattenled för kanotpaddling. I en tredje etapp planeras även ridleder att ingå i konceptet.

Inom ramen för projektet planeras även rustning av kyrkbron Smäcken på Nötmyran.

Projektledare för SNOK – Svartådalens Natur- & Kultur Leder – är Jan-Erik Bergström, Västerfärnebo. 0224-74 10 04, 0704- 555 764,

jabergs@privat.utfors.se

Dags igen för vildmarksmässa

Helgen 17-19 Mars är det åter dags för Äventyr- & Vildmarksmässa i Älvsjö, Stockholm. Svartådalens medverkar såsom de två senaste åren tillsammans med Nedre Dalälven i deras monter. I år har vi också hand om vildmarks-köket, så oblyga kockar och matentreprenörer välkomnas att delta. Det finns också biljetter till rabatterat pris för medlemmar.

Kontakta Ann-Christine på Svartådalens Bygdecenter. 0224-74 00 11,



Tova Cederholm, Knutshyttan, var en av våra funktionärer i Svartådalensmontern 2005. Vill du delta i år så tveka inte att kontakta oss!



Leder och skyltar invigs 18 maj

Länsstyrelsen i Västmanlands län har de senaste åren arbetat med att ta fram nya informationstavlor om natur och kultur i Svartådalens. Den 18 maj med början kl.18.00 ska de ca 30 nya skyltarna invigas officiellt av bl.a. landshövding Mats Svegfors.

Informationstavlorna informerar om fågelliv, fornlämningar, våtmarker, Natura 2000, men också om slätter- och jordbrukets betydelse för landskapet.

Samtidigt inviger Sala kommun och Svartådalens Bygdeutveckling cykelleden som då beräknas vara färdig.

Skyltar kom upp för tidigt

Vägverkets skyltar som ska visa till de större informationstavlorna enligt ovan, kom upp redan i september 05 – långt innan det fanns något att peka på. Efter överläggningar beslöt Vägverket att täcka över dem tills det är dags för invigning. Vägverkets iver är dock förståelig; det var ju världs-premiär för en officiell vägskylt med namnet Svartådalens.



Ung vårshow i Fläckebo

Ungdomarna från projektet "Med musiken som verktyg" fortsätter utveckla sina show- och musiktalanger. Fyra kvällar i vår bjuder de till "Vårsalong" i Fläckebo församlingssånggård. Kvällarna är 21- 22 och 28 - 29 april.

Då blir det underhållning och god mat. Biljetten kostar 250:- och inkluderar en 3-rätters-middag och fartfylld show. Beställ biljetter hos Sara Ulander, 0707-40 89 06.

Förlängning för Mål-2-projektet

Mål 2-projektet Svartådalens Bygdecenter har fått extra tillskott för att bygga klart den bogningsfunktion för boende och turistaktiviteter som ska etableras vid Bygdecentret. Projektet löper fram till den sista mars 2006. Projektledare är Ann-Christine Korthis-Aspegren, 0224-74 00 11.

Sparbanken bidrog också...

Sala sparbank anslög i augusti 2005 50.000 kronor ur "Miljonen" till satsningen på bogningscentralen, officiellt kallad "Samverkan inom besöksnäringen".

Möte om björksav

Planerandet för Svartådalens Björksavsnäring fortsätter. Intresserade välkommas till Bygdecentret, Ösby måndagen den 20 mars kl. 19.00.

Svartådalen medlem i Förtur

Svartådalens Bygdeutveckling har ansökt om medlemskap i turistorganisationen Förtur. Därmed får vi möjlighet att teckna en resegarantiförsäkring som också kan omfatta föreningens medlemmar.

Resegaranti är något man som turistisk aktör måste lämna till sina kunder om man erbjuder paket med flera ingredienser. Något som "normalt" kostar en depositionsavgift på flera hundra tusen kronor till Kommers-kollegium.

Som medlem i Svartådalens Bygdeutveckling kan du också få tillgång till resegarantin.

Anitha Barrsäter dekorerad

Anitha Barrsäter är en av bygdens driftiga entreprenörer som jobbat mycket med ekonomi och EU-bidrag för såväl projekt som lantbrukare. I januari förlänades hon ett stipendium på 15.000 kronor ur Pontus Nohres fond. Det är Hus-hållningssällskapet som vill framhålla företagsamma kvinnor på landsbygden som gjort betydande insatser för sin hembygd.



Fiskenätverket utvecklas vidare



Vinterfiske på blanka isar är en åtråvärd form av sportfiske. Under vintern höll fiskenätverket i Svartådalen workshops i angelfiske på gädda och gös. Jörgen Fläckerud med 4-kilos gädda från Hörendesjöns klara vatten. Foto: Daniel Green.

Redan för ett år sedan kom de första fiske- och guideintresserade till Svartådalen för att angla gädda på klassiskt vis. Detta förstas under ledning av erfarna, lokala fiskare.

Fiske-, och guideintresserade har sedan dess träffats för att fortsätta utveckla näringen. I juni hölls ett seminarium om vilka lokala sportfiskeprodukter vi skulle kunna sälja i bygden.

I augusti arrangerade nätverket en workshop på Fläcksjön om olika fiske-

tekniker efter gädda. Ett 15-tal personer deltog. Vinterns första aktivitet fokuserade på angelfiske på Hörendesjön och följdes upp med en dito på temat gösfiske i februari på sjön Snyten.

Fler aktiviteter som diskuterats är bl.a. fiskeresor till närbelägna Dalälven eller rentav norrländska rödingvatten.

Är du intresserad av fiskeguidning i Svartådalen kontakta Jörgen Fläckerud, 0224-163 39, 0702-65 41 39.

Årets Leader-projekt... nästan

2005 var året då Svartådalens Bygdeutveckling och just P-O Anderssons förstudie för Svartådalens Bygdeutveckling, blev utsedd till årets Leader-projekt i Nedre Dalälvsområdet.

Det innebar också nominering till riksfinalen som årets Leader-projekt. Efter den första röstomgången stod det klart att Svartådalen var kvar bland de fyra finalisterna och bjöds därmed in till Almedalsveckan på Gotland där allt skulle klargöras. Men trots höga förväntningar och optimistiska ställtips blev det "bara" en andraplats. Ändå får väl det hela ses som ett mycket hedrande betyg för allt arbete som lagts



Anitha Barrsäter, Ann-Christine Korthis-Aspegren och Pelle Andersson förevisar i Almedalen. Foto: Kalle Hedin

ned i bygden. Att bli hyllad som ett av Sveriges fyra bästa projekt kändes ändå väldigt bra.

SVANK fick Naturens Bästa



Kanotsafari i Svartådalen är en av de produkter som tilldelats ekoturismcertifieringen Naturens bästa - ett miljö- & kvalitetsmärke för naturturism.

Svartådalens Natur- & kultur Turism (SVANK) erhöi i september 2005 utmärkelsen Naturens bästa från Svenska Ekoturismföreningen.

Tre av de aktiviteter som utvecklats i Svartådalen under projekttiden 2003-2005, fick märket och ingår därmed även i det utbud som marknadsförs via Naturens bästas hemsida och annonser. Utmärkelsen har också lett till en del medial uppmärksamhet under hösten 2005. Svartådalens arbete med att certifiera sig

och sprida kunskapen om Naturens bästa till fler aktörer i regionen, resulterade också i att Svenska Ekoturismföreningen höll sin senaste grundkurs på Sättrabrunn.

På Vildmarksmäsan 17-19 mars sker den officiella diplomeringen. Läs mer om Naturens bästa och våra produkter på: www.naturesnbasta.se



Allt fler besöker Svartådalen

Under 2005 besöktes Svartådalen av människor från ett flertal olika nationer. Japanskan Mari Hirayama som hittade hit helt själv tack vare vår engelska hemsida, var en av dem vi minns (och som minns oss). Călin Hodor från Rumänien, indianhövdingen Chief Brownbear, den tyska journalisten Bettina Kowalevski, som främst häpnade över alla vita

näckrosor på Fläcksjön och engelska fotografen Rebecca Nason som nu varit här fyra gånger, är andra mycket positiva besök.

Statistiken för besöksnäringen ser mycket positiv ut. De som ökat mest är antalet övernattande besökare (+187%) och antalet besökare som betalar för aktiviteter i bygden (+468% på två år).



Englands största fågeltidning uppmärksammar Svartådalen

Englands största fågeltidning Birdwatch Magazine uppmärksammade i novembernumret 2005 Svartådalen med en 3 sidor lång artikel.

Tidningen arrangerar också en läsaresa hit i vår tillsammans med resebolaget Wildwings. Resan var fullbokad i december och bolaget vill redan göra fler resor hit. 2006 är första året då flera resebolag arrangerar resor hit.

För den som vill se mer hur vi marknadsförs finns länkar på vår engelska hemsida www.svartadalen.nu/eng (alternativt klicka på den engelska flaggan på www.svartadalen.nu)

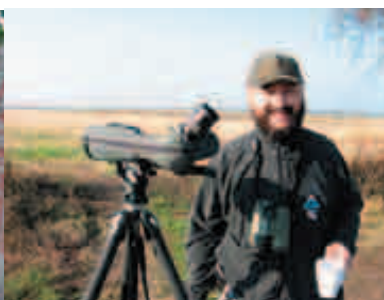
Allt fler jobbar med turism

Antalet entreprenörer som jobbar med besöksnäringen på ett eller annat sätt ökar i Svartådalen.

Turistguidningar, Bo på Lantgård, Konst- & hantverksateljéer, kafé- och bageriverksamhet är några exempel på näringar som riktar sig direkt till bland annat besökare. Ett större antal företag gynnas också indirekt av turismen.



Interiör från Loftvåningen, Bryggghuset, Per Pers gården, Gussjö by. En av de nyaste aktörerna på boendesidan och ett av de allra snyggaste hotellrummen man kan hyra i trakten.



Vad är Svartådalens Bygdeutveckling?



Svartådalens Bygdeutveckling är en ekonomisk förening som startades 2001 med syfte att vara en demokratisk plattform för arbetet med bygdens utveckling.

Målsättningen är att bygdens andra stora föreningar och företag ska bli medlemmar. Syftet är också att organisationen skall kunna söka EU-bidrag och driva projekt med målen att stärka lokal ekonomi och service, skapa arbetstillfällen och stimulera entreprenörskap.

Tycker du att det här låter vettigt?

Kanske du kan påverka din förening eller ditt företag att bli medlem. Medlemsavgiften är en engångssumma på 2000 kronor och årsavgiften är 200:- .

Framgent kommer Svartådalens Bygdeutveckling alltmer iklä sig rollen som företagsnätverk. Föreningen har sitt kontor i Svartådalens Bygdecenter, f.d. Ösby Missionshus i Västerfärnebo.

Kom in på ett besök eller slå oss en signal (0224-74 00 11) och håll koll på vår ständigt aktuella hemsida:

www.svartadalen.nu

Det här är våra medlemmar idag!

Islingby Byamän,
Adøens Buss,
BN-Energikonsult,
Gussjö Mur & Bygg,
Farmartjänst,
Fläckebo B & B,
Fläckebo Hembygdsförening,
Fläckebo LRF,
Färnbo Byalag,
Kulturföreningen Kilbolokalen,
Monica Fahrman AB,
Naturskyddsföreningen Västmanland,
Norr Salbo Byamän

Sala Fågelklubb
Sala västra Socialdemokratiska Förening,
Sör Salbo Byamän,
Vrenninge Perennodling,
Västerfärnebo AIK,
Västerfärnebo Centeravdelning,
Västerfärnebo Centerkvinnor,
Västerfärnebo Hembygdsförening,
Västerfärnebo LRF,
Västerfärnebo PRO, Västerfärnebo/
Fläckebo församling
Kölnbackens Bi & Bageri

Vi sponsrar nyhetsbrevet!

SSH Lantbruk AB, 0705- 80 53 55
Hörnskogs snickeri, 0706-72 82 16
Lings Rör, 0224 - 74 11 25
Bo Eriksson Måleri, 0224-74 40 54
Västerfärnebo el AB, 0224 - 74 00 60
ICA Köplusten, Salbohed
BN Energikonsult, www.bnenergikon-sult.com
Enarsson bil & plåt, 0705-43 07 84
Anderssons jord & entreprenad HB
0224-74 40 44

Farmartjänst, 0704-55 57 64
Fläckebo B&B, www.flackebo.se,
Sala Heby Energi www.sheab.se
Salabostäder, www.salabostader.se
Per Pers-gården, 0224-74 21 12
Gapro AB, Hedåker, 0224-702 50
Västerfärnebo trä & smide, 0224-74 40 05, fax 0224-74 40 26
Hörnsjöfors gård, 0706-55 91 67

Stort TACK för alla bidrag till Elisabeths minnesfond!

Tidigare ordförande i Svartådalens Bygdeutveckling Ek. för. Elisabeth Eriksson, avled hastigt och oväntat i oktober och lämnade ett stort tomrum efter sig i bygden. Hennes engagemang för bygdens utveckling visade hon genom att vara aktiv i både Svartådalens Bygdeutveckling och i Färnbo Byalag. Konst- och Hantverksrundan är ett evenemang som startades upp efter hennes förslag.

Till Elisabeths minne har en fond bildats "för vård och utveckling av Svartådalens Bygdeutveckling"

Vi vill rikta ett varmt tack till alla Elisabeths släktingar och vänner som skänkt pengar till fonden.

Bankgirot är fortsatt öppet för insättningar. **Bg. 5399-2731**



Elisabeth Eriksson i Gysinge, juni 2005, då hon som ordförande i Svartådalens Bygdeutveckling emottog diplommet för utmärkelsen Årets Leader-projekt i Nedre Dalälvsområdet 2005. Foto: Karin Andersson.

Välkommen till Årsmöte!

Svartådalens Bygdeutveckling Ek.för. hälsar alla medlemmar och andra intresserade välkomna till Årsmöte tisdagen den 29 mars 2006 kl.19.00. Plats: Svartådalens Bygdecenter, Ösby missionshus, Västerfärnebo.

Westmannaturism läggs ned

Stiftelsen Westmannaturism har lagts ned ett helt år tidigare än väntat. Allt arbete med att marknadsföra länet för turism och inflyttning har stoppats.

Verksamheten ska tas över av VKL - Västmanlands kommuner och landsting.

För Svartådalens Bygdeutveckling innebär nedläggningen en förlust av en stark partner i utvecklingsarbetet

Svartådalensnytt trycks av H-kopia